

Andreina Cordani

Murha
JOULU-
OSTOKSILLA

Suomentanut Antti Autio

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
Murder at the Christmas Emporium

Text copyright © Andreina Cordani 2024
Originally published in the English language in the UK by Bonnier Zaffre,
an imprint of Bonnier Books UK Limited, London
The moral rights of the Author have been asserted

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-52144-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

Lucialle
Sinä sen teit

1

MENNYT JOULU

Mistä tietää, että joulukuu on tulossa? Sen voi aistia vaikkapa viileästä talvi-ilmasta, siitä kuinka posket punoittavat, kun astuu sisätiloihin lämmitelläkseen takkatulen ääressä, kanelin ja inkiväärin tuoksusta tai hedelmäpiiraan täyteläisestä mausta. Jos sattui olemaan lapsi ja asumaan Lontoossa, lähes sadan vuoden ajan oli silti niin, ettei joulunaikaa voinut katsoa alkaneeksi, ennen kuin oli käynyt ihailemassa Verityn lahjakaupan suurta joulunäyttelyä.

Ennen internetin aikakautta ja postin kotiin kuljettamia loputtomia tavaramääriä Verityn joulunäyttely oli todellinen tapaus. Aikuisia houkuttelivat paikalle herkullinen ruoka, upea hajuvesivalikoima ja käsi-työnä valmistetut huippulaadukkaat tuotteet. Lapsilaumojen puolestaan saapui läheltä ja kaukaa ihailemaan kaupan ikkunoiden takana ahertavia mekaanisia lelutonttuja. Lapset saattoivat pyytää vanhempiaan ostamaan esimerkiksi purkillisen herra Verityn Loistavaa saippua-kuplaliuosta, lelukissan, jolla oli ihanan pehmoiset tassut ja joka maukui, kun sitä halasi – tai vaikka maailman nopeimman pienoiskokoisen höyryjunan, joka kiiti eteenpäin säihkyvillä kiskoillaan.

Verityn suvun jäsenillä sanottiin olevan miltei taianomaisia taitoja, joilla he pystyivät puhaltamaan hengen mitä arkisimpiinkin leikki-

kaluihin. Jos asiaa tiedusteli liikkeen omistajalta, vanhalta Verityltä, tämä kuitenkin vain naurahti ja totesi, ettei lelujen eloon herättämiseksi tarvittu kuin lasten omaa mielikuvitusta.

Kun Peggyn isä 1970-luvun loppupuolella vei tyttärensä ensimmäistä kertaa käymään Verityn lahjakaupassa, uudet tuulet olivat jo alkaneet puhalttaa. Ihmiset olivat pikkuhiljaa tottuneet ostamaan massatuotettuja leluja, eikä työn laadulle enää annettu yhtä suurta arvoa. Verityn liike oli kuitenkin jatkanut sinnikkäästi omalla linjallaan ja säilyttänyt asemansa riemukasta joulun taikaa henkivänä paikkana.

Peggy oli melko vaatimattoman näköinen lapsi. Hän oli pieni, luisa ja kömpelö, ja hänen ohuet hiuksensa toivat väriltään mieleen kuraisen lätäkön. Peggyn kasvoille oli jämähtänyt luontaisen hapan ilme, ja hänellä oli tapana säikähtää kovia ääniä ja voimakkaita hajuja niin paljon, että hän pillahdi usein itkuun. Aikuiset luonnehtivat häntä usein herkäksi, mutta heidän äänensävyistään kuuli, ettei ominaisuus ollut toivottu. He tuntuivat ajattelevan, että ympäröivän todellisuuden aistiminen muita syvemmin ja kokonaisvaltaisemmin oli huono juttu eikä suinkaan mikään supervoima. Onneksi Peggyn isä ymmärsi tyttärtään ja oli juuri siksi päättänyt lähteä tämän kanssa vierailulle Verityn kauppaan.

Peggy ei ollut aiemmin käynyt Lontoossa, ja hänen ensikosketuksensa kaupunkiin oli inhottavan sottainen metroasema. Kun he nousivat junasta, hän pani merkille, että asemalaiturin seinänvierille oli kertynyt jos jonkinlaista roskaa. Lisäksi laiturilla oli kauhistuttavan korkeita rakennustelineitä. Metrojuna kiihdytti matkoihinsa, ja Peggyn kasvoille leyhähti pahanhajuista ilmaa. Hän näki, kuinka raitteilla vilisti pieniä hiiriä, jotka olivat liian ja noen mustamia kuonosta kynnenkärkiin saakka. Peggy tarttui lapasen verhoamalla kädellä isänsä käteen, ja he lähtivät kävelemään kohti vauhdikkaasti liikkuvia liukuportaita.

”Pidä varasi portaiden yläpäässä, jotteivät jalkasi juutu mekanismin syövereihin”, isä neuvoi.

Peggy värähti ja puristi isän kättä entistä tiukemmin. Ylhäällä hän hyppäsi pelottavan näköisten teräshampaiden yli, ja sitten he olivatkin jo vilkkaalla kadulla. Myös siellä oli äänekästä ja sotkuista. Ajoin toinen puoli oli kaivettu auki, ja käytössä olevilla kaistoilla soljui jatkuvana virtana moottoripyöriä ja autoja, jotka puskiivat ilmoille kam-mottavalta löyhkääviä pakokaasuja. Peggyn ohitse työntyi kiireinen pukumies, joka oli vähällä tönäistä hänet työmaasta varoittavaa kartiota päin. Peggy kohotti katseensa ja näki kadun vasemmalla puolella puoliksi puretun kerrostalon luurankomaiset jäännökset. Kun he kävelivät talon ohi, purkutöissä oleva rakennusmies käynnisti porakoneensa. Peggy säikähti jyskettä niin, että hypähti ilmaan ja tarrasi sitten molemmin käsin isänsä jalkaan.

”Käveleminen ei oikein onnistu, jos roikut minussa kiinni, senkin höpsö”, isä sanoi ja irrottautui lempeästi Peggyn otteesta. ”Tiedän, että täällä on meluisaa, mutta tällaista Lontoossa vain on. Joka puolella on työmaita, vanhoja taloja puretaan ja niiden tilalle rakennetaan uusia. Verityn kauppa on kuitenkin pysynyt ennallaan kaikki nämä vuodet. Kävin siellä pikkupoikana, ja liike on yhä samanlainen kuin silloin.”

Isä harppoi rivakkaa tahtia eteenpäin ja pujotteli jouluostoksilla sinkoilevien ihmisten lomitse. Moni heistä käytti voimakasta haju- tai partavettä, ja useimmat kantoivat kädessään muovikasseja ja pitkiä lahjapaperirullia. Kauppojen ikkunoissa näkyi kauniita joulukoristeita, mutta Peggy oli jo huomannut, että liikkeet myivät silti enimmäkseen toimistotarvikkeiden, tupakan tai hygieniatuotteiden tapaisia tylsiä tavaroita. Paitsi että... Peggy pysähtyi toviksi ihailemaan paperikaupan ikkunaan aseteltua riemunkirjavaa vesivärisettiä. Kun hän jälleen kohotti katseensa, isää ei näkynyt missään.

Peggyn vatsaa kouraisi. Hän otti muutaman askeleen ja huomasi tulleen pubin edustalle. Jalkakäytävälle oli kaatunut olutta, ja sisältä lehyhi tupakansavua. Ei kai isä sentään tuonne ollut mennyt?

Peggy astui lähemmäs pubin avointa oviaukkoa. Peremmältä kantautui musiikkia – tuttu joulukappale, jossa kerrottiin, että sota oli ohi. Ihmiset lauloivat mukana ja nauroivat remakasti.

Äkkiä ovelle ilmestyi roteva, punakkakasvoinen mies. ”Onko sinulla kaikki hyvin?” hän tiedusteli. Miehellä oli kädessään tuopillinen paksua tummaa juomaa, ja hänen helottavaa kaljuaan koristi pitkä pätkä hopeanväristä kimallenuhaa. Kun mies vaappui lähemmäs, nauha liimautui kiinni hänen hikiseen otsaansa. Hän näytti aivan hirviöltä. Peggy kavahti taemmas, katsoi sivulleen ja huomasi pubin vieressä hämärän kujan. Se oli hyvin kapea ja näytti juuri sellaiselta paikalta, jonne äiti oli aina varoittanut menemästä, vaikka Peggy ei ollutkaan saanut kiellolle täsmällistä syytä.

Hirviöltä näyttävä mies tuli yhä lähemmäs ja läikytti vaahtoavaa juomaansa jalkakäytävälle. Peggy värähti kylmästä – äiti oli pukeutunut hänelle kaksirivisen tummansinisen villatakin, mutta se ei ollut alkuunkaan riittävän lämmin.

Sitten Peggy näki isän. Tämä seisoj kujan suulla ja pyöritti silmiään samaan tapaan kuin aina, kun Peggy oli ajatuksissaan hidastanut tahtia ja jäänyt jälkeen. Peggy pani merkille, että kuja oli nimeltään Quockerwodger Court.

”Tulehan jo, senkin kuhnuri”, isä sanoi. Hän tarttui Peggyä jälleen kädestä, ja he kävelivät yhdessä kujan varjoihin.

Peggystä tuntui kuin hän olisi astunut kokonaan toiselle vuosisadalle.

Kuja oli päällystetty mukulakivillä, ja sitä vierustavalle seinälle oli kiinnitetty vanhanaikainen lyhty, jossa lepatti kalvaan kullanhohtoinen liekki. Valo oli paljon pehmeämpää kuin tavallisten katulamppujen kirkas hohde.

”Tuo on kaasulyhty”, isä sanoi. ”Entisaikaan kaupunkien kadut valaistiin sähkön sijaan kaasulla. Lontoossa on vielä jäljellä muutamia kaasulyhtyjä, ja tämä on yksi niistä.”

Isän varjo piteni, kun hän johdatti Peggyä eteenpäin. Kuja näytti päättyvän korkeaan seinään, mutta kyseessä olikin vain jyrkkä käänös. Kulmauksen ympäri kuljettuaan Peggy jäi tuijottamaan eteensä ällistyksen vallassa.

Kivetyn pihan perällä kohosi hämmästyttävän näköinen rakennus: kapea ristikkotalo, jonka rakenteet näyttivät oudon väänkyräisiltä. Peggy oli lukenut koulussa Lontoon suuresta tulipalosta ja tunnisti

rakennustyylin – talo oli selvästi vanha. Oven yläpuolelle ripustettu kyltti heilui ja nari tuulessa. Siinä luki *Verityn lahjakauppa*. Rakennuksen julkisivu oli koristeltu jouluvaloin, ja kauniista lyijylasikkunoista levisi kutsuva hehku. Peggy näki, että sisällä oli paljon värikkäitä ja houkuttelevasti kimaltavia tavaroita.

Peggy astui edemmäs mutta jäi sitten empimään. Lahjakaupasta hänen mieleensä oli muistunut eräs tarina, jonka hän oli lukenut kauan sitten. Se kertoi liikkeestä, jossa myytiin erilaisia taikaesineitä. Aluksi näytti siltä, että esineet tarjosivat ratkaisun kaikkiin ostajiensa ongelmiin, mutta pian niiden vaikutus muuttui kirouksen kaltaiseksi. Kun asiakkaat yrittivät mennä palauttamaan ostamiaan tavaroita, kävi ilmi, että koko myymälä oli kadonnut kuin tuhka tuuleen. Verityn lahjakauppa näytti aivan samanlaiselta. Peggy oli varma, ettei näin houkuttelevan näköinen paikka voinut olla kuin jonkinlaista pahansuopaa taikuutta – toisin sanoen kauniilla koristeilla silattu ansa.

Samassa hänen poskelleen leijaili jotain kylmää ja pehmeää. Se oli lumihiutale. Peggy näki toisenkin, ja pian taivaalta alkoi putoilla lisää. Hän unohti pahat aavistuksensa ja virnisti isälleen.

”Nyt tulee lunta!”

Isä katsoi häntä vakavana. ”Älä innostu liikaa. Lumi pysyy harvoin maassa täällä keskustassa.”

Tuntui silti riemastuttavalta ajatella, että pihaa voisi pian peittää valkoinen huntu. Lumihiutaleet todistivat vastaansanomattomasti, että Verityn lahjakauppa tosiaan oli taianomainen paikka.

Isä avasi liikkeen ulko-oven. Astuessaan sisään Peggy katsoi oven yläpuolelle kiinnitettyä puulaattaa ja siihen kaiverrettua tekstiä:

Kell’ sydän jalo, kultainen, oot tervetullut ain’
Vaan jospa ootkin syntinen, et sisään pääse lain

”Mitä tuo tarkoittaa?” Peggy kysyi.

”Verityn lahjakauppa on avattu 1800-luvun loppupuolella”, isä selitti. ”Kuningatar Viktorian valtakaudella pidettiin tärkeänä viljellä

joka paikassa opettavaisia neuvoja.” Kun Peggy näytti hämmennyneeltä, isä hymyili ja jatkoi: ”Lorussa sanotaan, että tuhmat lapset eivät saa joululahjoja.”

Peggyn sisintä kouraisi pelko. Hän oli edellisellä viikolla ottanut purkista keksin ilman lupaa – ja ajatellut juuri äsken, että pubin ovelle tullut mies oli hirviö, mikä oli tietysti varsin epäkohteliasta.

”Olenko minä syntinen?”

”Et tietenkään.” Isä naurahti lempeästi ja katsoi parhaaksi kuorruttaa vastauksensa pienellä valheella. ”Olet kiltti tyttö, ja se tarkoittaa, että sinulle tapahtuu vain hyviä asioita.”

Sitten hän paimensi Peggyn peremmälle. Vastaan tulvahti kodikkaan lämmintä ilmaa, jossa tuntui kuusenneulasten ja kanelin tuoksu. Peggyn katse kiinnittyi heti upean näköiseen nukkekotiasetelmaan. Pelokkaat ajatukset haihtuivat mielestä, ja hän kiiruhti ihailemaan nukkekotia tarkemmin.

Tuohon aikaan vanha Verity oli vielä elossa. Hän tepasteli myymälässä yllään harmaat tvillihousut, valkoinen kauluspaita ja henkselit. Hänen ryhtinsä oli painunut kumaraan lelupajassa ahkeroinnista, ja jäntevät kasvot olivat juonteiden kirjomat. Verity tervehti Peggyn isää kuin vanhaa ystävää ja kumartui sitten Peggyn puoleen. Peggy perääntyi vaistomaisesti, kuten lapset joskus saattavat tehdä kohdatessaan hyvin vanhan ihmisen. Peggy kohdisti katseensa Verityn vasemman kulmakarvan päällä komeilevaan luomeen. Hän mietti, mahtoiko ukko tietää, että luomesta kasvoi karvoja – ja jos tiesikin, piittasiko siitä lainkaan.

”Annahan kätesi”, Verity sanoi. Hän puhui samanlaisella korostuksella kuin näyttelijät Peggyn äidin suosimissa mustavalkoisissa elokuvissa ja äänsi sanansa viimeisen päälle huolitellusti.

Peggy mitä ilmeisimmin empi hetken, koska isä tuli lähemmäs ja kehotti häntä käyttäytymään kohteliaammin. Isä lisäsi: ”Herra Verity osaa etsiä kaupastaan jokaiselle lapselle juuri sopivan lelun.”

Tämän kuultuaan Peggy ojensi kätensä salamannopeasti. ”Minä olen Peggy.”

Verity purskahti nauruun, ja hänen otsansa kurtistui entistäkin syvemmille rypyille. Luomi hytkyi aivan kuin se olisi ollut elävä.

”Vai Peggy? Siinäpä mainio nimi. Täällä kaupassa asuu myös eräs Peggy. Sinun täytyy tulla ensi töiksesi tapaamaan häntä.”

Joka puolella oli kiehtovan näköisiä leluja. Peggy olisi halunnut jäädä leikkimään niillä, mutta hänen vanhempansa olivat opettaneet hänet hyvätapaiseksi. Niinpä hän lähti seuraamaan Verityä syvemmälle kaupan sisuksiin. Pian hän näki mekaanisen joulupukin, joka jakoi lahjoja ikionnellisena hymyilevälle lapselle. Sitten he ohittivat niin aidon oloisen pehmokoiran, että Peggy melkein odotti sen haukahtavan. Hieman edempänä hän ojensi kättään silittääkseen dio-raamaan aseteltuja tanssivia hiiriä mutta perääntyi heti ällistyneenä, sillä pikku vipeltäjien turkki tuntui lämpimältä!

”Tänne päin”, Verity sanoi ja johdatti heidät puupaneeleilla koristeltuun hissiin, jota käytteli kultapunoksin somistettuun univormuun sonnustautunut nuorukainen. Poika oli pitkä ja laiha, ja hänen kasvojaan täplitti akne. Peggy hymyili pojalle, mutta tämä käänsi katseensa sivuun.

Peggy punastui nolona.

”Älä välitä pojastani”, Verity kuiskasi teatraalisen äänekkäästi. ”Hän opettelee kaupanpitoa muttei ole vielä täysin ymmärtänyt, että lapset ovat minun puodissani kaikkein tärkeimpiä asiakkaita.”

Pojan kasvot helahtivat punaisiksi. Hän kääntyi ja painoi kerrosnappulaa, ja hissi lähti nytkähdellen liikkeelle. Peggy katsoi vuoroin poikaa, vuoroin Verityä, ja ihmetteli, kuinka niin vanhan näköisellä miehellä saattoi olla jälkeläinen, joka ei näyttänyt juuri Peggyä itseään vanhemmalta. Peggy oli melko varma, että isä olisi paheksunut tällaisen asian utelemista, joten hän pysyi vaiti.

Hissin kello kilahti sen merkiksi, että he olivat perillä.

Verityn liikkeen ylin kerros oli vielä pohjakerrostakin häkellyttävämpi. Minne Peggy vain käänsikin katseensa, hän näki yhä lisää lautapelejä, leikkikaluja ja pulmapelejä.

Nämä lelut olivat kuitenkin erilaisia kuin televisiomainoksissa, joita Peggy oli kotona katsellut. Yksikään ei ollut muovinen, ja Peggy tiesi jo,

ettei Verityn valikoimista löytyisi nimikoitua Sindy-nuken vaatekaappia ja kampauspöytää, joita hän oli toivonut. Sen sijaan esillä oli roppakau-palla leluja, joita hän ei ollut aiemmin tiennyt haluavansa: pyöräyttävän vinhasti tanssahteleva ballerinahyrrä, toimivia lentokoneiden pienoismalleja sekä täydellisen hieno leikkimökki, jonka ikkunoissa oli kauniit ruudulliset puuvillaverhot. Mökin edustalle oli pysäköity urheilullisen näköinen polkuauto.

”Varo askeleitasi – Lelukaupungin pikajuna puksuttaa pian tästä ohi”, Verity sanoi. Peggy katsoi jalkoihinsa ja totesi seisovansa junaradan päällä. Hän astui syrjään juuri ajoissa, ennen kuin heidän ohitseen puksutti pikkuruinen, sähkövän kiiltävä höyryveturi perässään monta makeisilla lastattua kuormavaunua. Peggy naurahti ääneen, ojensi kät-tään ja otti karamellin. Hän ei ollut koskaan aiemmin nähnyt kauppaa, jossa lelut eivät olleet piilossa pakkauksissaan vaan niillä saattoi heti leikkiä.

Sitten hän kiinnitti huomiota taustalta kuuluvaan pianomusiikkiin. Pehmeän helkkyvä melodia oli hänelle tuttu: kappale oli nimeltään *Coventry Carol*, ja sitä oli laulettu syksyllä koulun kuoroharjoituksissa. Pianosoitus oli hitaampi ja herkempi kuin kuoronjohtajan mahti-pontinen versio. *Lully lullay, thou little tiny child...*

Verity huomasi, että Peggy oli keskittynyt kuuntelemaan.

”Pianoa soittaa neiti Peggy Goodchild, joka tunnetaan myös nimellä Kellopeli-Peg.”

Peggy henkäisi hämmästyksestä. ”Meillä on sama nimi!” Hän ei tun-tenut muita Peggyjä.

Huoneen toisella laidalla oli kokonainen hyllyllinen kauniita nuk-keja ja sen vieressä piano. Soittimen ääressä istui vaaleansiniseen vik-toriaaniseen mekkoon pukeutunut nainen. Hänen tummanruskeat kutrinsa oli sidottu siistille nutturalle ja peitetty leuan alta solmitulla kangaslakilla. Naisen niskasta pilkotti kaistale vaaleanruskeaa ihoa.

Vasta kun Peggy asteli lähemmäs, hän tajusi, että Kellopeli-Pegin liik-keet olivat oudon nykiviä. Naisen käsivarret liikkuivat, ja tämä nyökytteli päätään musiikin tahtiin, mutta olkapäät pysyivät koko ajan jäykkinä.

”Hän ei ole oikea!” Peggy huudahti.

Verity nauroi. ”Kyllä Peg on ihan oikea – hän ei vain ole elävä. Hän on isoisäni rakentama mekaaninen lelu. Peg on soittanut tätä samaa kappaletta jo melkein sadan vuoden ajan, ja kunhan vain pidämme hänestä hyvää huolta ja vedämme hänen vieterinsä säännöllisesti, hän soittaa sitä vielä toisen mokoman.”

Pianon viereen päästyään Peggy näki nukan nivelikkäät kyynärpäät ja pianon koskettimilla liikkuvat sormet. Hän myös kuuli, kuinka Pegin sisuksiin kätkeyty kellokoneisto naksui ja hurisi. Se tuntui pelottavalta.

Hahmon kasvot sen sijaan olivat mitä elävimmän näköiset, ja näytti aivan siltä kuin Peg todella olisi lukenut edessään olevia nuotteja tummanruskeilla silmillään. Hänen huulensa kiittelivät aivan kuin elävällä ihmisellä, ja nenän seutua täplittivät pisamat. Nukan iho näytti huomattavasti tummemmalta kuin Peggyn oma kalpea hipiä. Kellopeli-Peg oli totisesti erilainen kuin Peggyn omat rusoposkiset nuket.

”Kuka hän oikein on?” Peggy kysyi.

Verity naurahti. ”Tuo on tismalleen oikea kysymys – vaikkakin olisi tarkalleen ottaen syytä tiedustella, kuka hän oikein *oli*. Kauan sitten sukuni pelasti köyhistä oloista tulleen jamaikalaistytön nimeltä Peggy Goodchild ja toi hänet mukanaan Lontooseen. Peggy osoittautui huipputaitavaksi leluntekijäksi ja työskenteli hienoimpien leikkikalujemme parissa. Kun hän kuoli, isoisäni rakensi tämän mekaanisen soittajanukan hänen muistokseen.”

Verity vilkaisi Peggyn isää. ”Säikkykö tyttö kummitusjuttuja?”

Peggy näki, että isä oli aikeissa vastata myöntävästi, ja ehätti väliin.

”En ollenkaan. Kerro vain!”

Verity kumartui jälleen Peggyn puoleen ja toi kasvonsa niin lähelle, että hänen karkeat viiksensä kutittivat Peggyn korvaa. ”Huhutaan, että öisin Peggy Goodchildin haamu kulkee edelleen kaupan tiloissa”, vanhus kuiskasi.

Peggy tunsu sisimmässään hykerryttävän sävähdyksen. Hänen olisi kaiketi kuulunut säikähtää, mutta häntä ei pelottanut lainkaan.

Peggy olisi päinvastoin halunnut kovasti tavata kummituskaimansa, sillä hänestä tuntui, että heistä olisi voinut tulla parhaat ystävykset. Hän ojensi kättään Kellopeli-Pegiä kohti.

”Voiko häntä koskettaa?” Peggy tiedusteli ja kurkotti entistä lähemmäs. Hänen olisi tehnyt mieli puristaa Kellopeli-Pegin kättä, koska hän oli varma, että Peg olisi puristanut takaisin. Peggy oli yksinäinen tyttö ja olisi kaivannut juuri Kellopeli-Pegin tapaista ystävää, joka oli aina läsnä, kunhan vieterin vain muisti vetää.

”Saat vapaasti leikkiä kaikilla kaupastani löytyvillä leluilla, mutta Peg on niin vanha ja hauras, ettei häneen saa koskea”, Verity sanoi. ”No niin, etsitäänpä sitten sinulle sopiva lelu.”

Peggy veti kätensä harmistuneena takaisin. Verity silmäili häntä mietteliään näköisenä. ”Sinulle ostetaan varmaankin etupäässä nukkeja, vai kuinka? Et kuitenkaan pidä niistä. Mieleesi ovat enemmän lelut, joita voi liikutella ja ohjata. Odotapa tässä hetkinen.”

Vanhus katosi paikalta niin nopeasti, ettei Peggy ehtinyt edes huomata, minne tämä oli mennyt. Pian mies palasi kantaen lupaavan kokoista laatikkoa.

”Tässä on sinulle ikioma Peggy.”

Peggy avasi laatikon. Sieltä paljastui Kellopeli-Pegin tarkka kopio. Nukella oli samanlainen vaaleansininen mekko ja pisamia nenän ympärillä, mutta se oli kiinnitetty huomaamattoman ohuilla langoilla puiseen kehikkoon.

”Onko tämä tavallinen nukke?” Peggy kysyi. Hän oli hieman pettynyt muttei halunnut sanoa sitä ääneen, jottei olisi pahoittanut Verityn mieltä.

”Ei suinkaan – vaan aito marionetti.” Verity otti nukan Peggyltä, piti kiinni kehikosta ja alkoi liikutella lankoja. Nukke nakkeli äkäisesti niskojaan, pani sitten kädet topakasti lanteilleen ja lähti marssimaan pois. Sen eleet näyttivät hämmästyttävän aidoilta.

Peggyyn mielenkiinto heräsi. ”Voitko näyttää minullekin, miten tuo tehdään?”

”Tottahan toki. Luulenpa, että sinusta tulee varsinainen haka liikuttelemaan tätä nivelnukkea.”

Loppuvierailu kului yhdessä hujauksessa. Verity opetti Peggylle marionettien käsittelyä, ja sen jälkeen seurasi käynti kaupan herkkumaailmassa. Peggy sai kupillisen täyteläistä kaakaota ja piparkakukon, joka oli vielä lämmin paistamisen jäljiltä. Lopuksi hän pääsi tapaamaan joulupukkia. Pukilla oli karhea parta ja hyllyvä vatsa, joten hän oli ihan varmasti aito.

Kotimatalla Peggy puristi nivelnukkea rintaansa vasten ja ajatteli oikeaa Peggy Goodchildia, joka oli asunut kaupassa kauan sitten. Siihen aikaan naisilla oli ollut kauniita tanssiaismekkoja ja koristeellisia viuhkoja, ja ihmiset olivat liikkuneet paikasta toiseen hevoskärryillä. Peggy oli kahdeksanvuotias, ja elämä tuntui hänestä vielä taianomaiselta. Jos hän olisi itse ollut köyhä orpolapsi, hän ei olisi voinut kuvitella mitään hienompaa kuin tulla vauraan ja omalaatuisen perheen pelastamaksi, saada kauniita vaatteita ja päästä asumaan leluja pursuavaan kauppaan. Hän olisi paljon mieluummin elänyt sellaista elämää kuin asunut yksitotisten vanhempiensa kanssa tavallisessa talossa.

Peggyn ajatukset muuttuivat vain puoli vuotta myöhemmin, kun hän jäi orvoksi. Hänellä ei ollut sukulaisia eikä siten ketään, joka olisi voinut pitää hänestä huolta. Kun häntä palloteltiin sinne tänne sosiaalipalveluiden viidakossa, ainoa tuttu ja turvallinen hahmo oli vanhan Verityn antama marionettinukke. Peggy piti nukestaan hyvää huolta ja unelmoi sen avulla itselleen paremman tulevaisuuden. Suunnitelmia ja toiveita oli niin paljon, että välillä hän tunsii pakahtuvansa.

Öisin Peggy makasi sängyssä nukke sylissään. Hän tuijotti kattoon ja kuvitteli mielessään Verityn lahjakaupan leluilla täytettyine huoneineen ja kauniine jouluvaloineen. Hän muisteli liikkeen henkilökuntaa, joka ilmestyi paikalle kuin taikauskusta aina kun tarvetta ilmeni, ja leluja, joilla sai leikkiä niin pitkään kuin halusi. Silloin tällöin Peggy ajatteli, että vierailu lahjakaupassa oli ollut viimeinen hyvä ja myönteinen asia, joka hänelle oli tapahtunut.

Verityn kaupassa ei voisi sattua mitään pahaa.

2

MERRY

Merryn puhelimen sääsovellus kertoo, että Lontoossa on kylmin päivä moneen vuoteen ja että lämpötila laskee illalla reippaasti nollan alapuolelle. Lehdet ovat kilvan povanneet ensimmäistä valkoista joulua vuosikausiin, mutta Merryn työtoveri Sadie ei usko siihen. Sadie osaa ennustaa sään vaihteluita sen perusteella, kuinka voimakkaasti hänen selkäänsä vihloo, ja hän on aiemmin päivällä vakuuttanut Merrylle, että lumisadetta ei näin kylmällä saataisi.

Merryn pitäisi kaiken järjen mukaan olla täysin jäässä, mutta Lontoon erityispiirteisiin kuuluu, että ihmisille tulee hyiselläkin säällä tukalan kuuma, kun he metrosta noustuaan luovivat ihmismassojen seassa tiensä ulos kadulle. Merry ohittaa viinikauppoja ja ylettömän kalliita voileipiä myyviä kahviloita. Hän tuntee olonsa kömpelöksi ja hikiseksi, sillä hänellä on yllään paksu talvitakki ja kamalan näköinen jouluneule, joka vieläpä kutittaa armottomasti.

Merry ei piittaa joulusta eikä ole ennen tätä päivää painanut päähänsä edes tonttulakkia, joten jouluaiheiset puserot eivät todellakaan kuulu hänen suosikkeihinsa. Neule ei suinkaan ole kuosiltaan skandinaavisen hillitty, vaan kirkuvan räikeä akryylihirvitys, jonka rintamuksessa komeilee Petteri Punakuono jouluvaloilla koristeltuine

sarvineen. Merry osti puseron lounastauollaan muttei vielä silloin huomannut, että valot ovat aidot ja alkavat vilkkua, kun hihaan kiinnitettyä nappia painaa. Nyt häntä nolottaa entistä enemmän.

Vaihtoehtoja ei kuitenkaan ole, koska kaikki kuuluu hänen suureen suunnitelmaansa.

Merryn ei silti pitänyt käyttää puseroaan vielä tänään. Muuttuneeseen tilanteeseen on syynä se, että hänen pomonsa Doug meni läikyttämään hänen päälleen kahvia vuoden viimeisessä yhteispalaverissa. Välikohtauksen seurauksena Merryn ihosta huokuu edelleen hienoinen kahvin tuoksu. Se voimistuu entisestään ja sekoittuu pintaan puskevaan hikeen, kun Merry pujottelee eteenpäin jouluostoksilla vellovien ihmisjoukkojen lomitse.

”Hah! Tätä voisi varmaan sanoa kostoksi”, Doug oli nauranut, kun Merry kuivasi itseään käsipyyhkeillä ja yritti asetella kasvoilleen hymyä. Oli totta, että Merry oli monta kertaa läikyttänyt kahvia joko Dougin päälle tai tämän työpöydälle. Esimerkiksi silloin, kun Dougin huomio oli saatava muualle Sadiesta, joka oli tullut myöhässä töihin ”hammaslääkärikäynnin” takia (todellinen syy oli työhaastattelu, jonka Merry oli Sadielle järjestänyt). Tai silloin, kun graafisen osaston Taranjit oli vahingossa jättänyt Dougin pöydälle erään tätä esittävistä pilapiirroksistaan ja tilanne oli hoidettava sillä sekunnilla. Ja tietenkin aina, kun Doug möläytti jotain seksististä ja ansaitsi saada kahvikylvetyksen.

Asia oli nimittäin niin, että vaikka Doug olikin nimellisesti J. D. Stimpsonin Onnittelukortit -firman johtaja, Merry pyöritti koko touhua. Hän myös tuns kaikki toimiston kaappeihin kätkeytyt luurangot – koska oli itse vastuussa useimmista.

”Miksi hitossa luuhaat vieläkin Stimpsonilla?” hänen paras ystävänsä Ross oli hiljattain tiedustellut. ”Olet fiksi ja aikaansaava. Pyörität firmaa leikiten, ja sinussa olisi ainesta vaikka mihin. Mikset vain ota lopputiliä?”

Kysymys oli tullut Merrylle yllätyksenä, mutta sen sisältö antoi ajatteleminen aihetta. Merry oli tutustunut Rossiin, kun molemmat olivat

yliopistosta valmistuttuaan tulleet Stimpsonille harjoittelijoiksi. He olivat ystäväystyneet jupistessaan tehtäviensä tylsyyttä. Ross ja muut Merry'n harjoittelijatoverit olivat kuitenkin jo kauan sitten karistaneet Stimpsonin tomut jaloistaan, ja Merry oli ainoana enää jäljellä. Päivät kuluivat samaa rataa: hän istui omalla paikallaan Dougin työhuoneen vieressä, rustasi tyhjäänpäiväisiä joulukorttirunoja ja sekaantui huvikseen työkaveriensa elämään.

Merry oli kohauttanut Rossille olkapäitään. ”Olen varmaan jäänyt Stimpsonille siksi, että toimistolla on niin hyvä yhteishenki”, hän oli sanonut, mutta se oli ollut silkka valhe.

Tosiasiassa Merry ei välitä urastaan niin paljon, että vaivautuisi edistämään sitä. Nykyään häntä ei jaksakaan kiinnostaa oikeastaan mikään tai kukaan muu kuin Ross.

Merry ei ole romantikko. Hänellä ei myöskään ole mitään erityistä vakaumusta, ja kenties hän onkin juuri siksi niin hyvä keksimään tekstejä erilaisiin onnittelukortteihin. Joulukuukortit merkitsevät hänelle läpeensä kaupallista sesonkia, jonka perimmäisenä tarkoituksena on vain saada myytyä ihmisille lisää tavaraa. Merry'n loputon kyynisyys ei kuitenkaan ole koskaan ulottunut Rossiin. Hän ei usko sielunkumppanuuteen, mutta siitä huolimatta hän ja Ross ovat sielunkumppaneita.

Hänen on vain saatava Ross huomaamaan asia.

Tänä vuonna he suunnittelevat ensimmäistä kertaa viettävänsä joulua yhdessä. Merry perusteli ajatusta käytännöllisyydellä: he ovat molemmat sinkkuja, kummallakin on tahollaan sekava perhetilanne, eikä kukaan tunnetusti halua olla jouluna yksin.

”Jos ryhdymme tähän, sinun on nautittava joulunvietosta”, Ross totesi. ”Et saa valittaa, kun pistän joululauluja soimaan heti aamusta, saati vinoilla, kun ryhdyin katsomaan *Ihmeellinen on elämä* -elokuva. Se leffa on minulle pyhä.”

”Kyllä minä osaan nauttia joulusta”, Merry vakuutti. Samalla hänelle valkeni, että hänen joulua kohtaan tuntemansa vastenmielisyyks oli eräs Rossia loitolla pitävistä seikoista. Merry käsitti, että hänen olisi vähennettävä kyynisiä heittojaan ja panostettava enemmän

joulutunnelmointiin. Havainnon tehtyään hän alkoi hautoa suurta suunnitelmaansa.

Hänestä tulisi niin viimeisen päälle joulumielinen, ettei Ross pystyisi enää vastustamaan häntä.

Merry pysähtyy Quockerwodger Courtin suulla, jää hetkeksi seiso-
maan lepattavalla liekillä palavan katulampun alle ja vetää syvään hen-
keä. Kun on aikeissa mennä kuokkimaan ostostapahtumaan, jonne
pääsee vain kutsukirjeen esittämällä, on tärkeintä näyttää mahdoli-
simman itsevarmalta. Paikalle ei missään nimessä kannata ilmestyä
hikisenä ja hengästyneenä, iloisesti vilkkuva poroneule yllään.

Merry kaivaa laukustaan meikkipeilin, painaa tummanruskeat
hiuksensa ojennukseen, lisää hieman huulipunaa ja harjoittelee reh-
vakkaan jämäkkää *en tietenkään ole varastanut tätä kutsua, miten
kehtaat edes vihjata moista* -ilmettään. Hän ei suinkaan ole mikään
taparikollinen, ja hänen omatuntonsa kolkuttaa, mutta hän työn-
tää kaihertavan tunteen syrjään. Kutsu ei varmasti olisi kiinnostanut
Dougia, ja nyt se menee erittäin hyvään tarkoitukseen. Eikä Merry
tällä kertaa edes läikyttänyt pomonsa päälle kahvia saadakseen kirjeen
haltuunsa, vaan odotti kaikessa rauhassa, että tämä lähti pitkälle publi-
lounaalle. Siksi Dougin olisi oikeastaan syytä olla kiitollinen, Merry
miettii itsekseen ja ottaa käyntikortin muotoisen kutsun laukustaan.

***Herra Montagu Verityllä on ilo kutsua
teidät viettämään jouluaattoja Verityn
lahjakauppaan 24. joulukuuta klo 19.30.***

*Teillä on ainutkertainen mahdollisuus
tutustua tavaratalomme upeaan tarjontaan
muiden VIP-vieraiden seurassa.*

*Sisäänpääsy vain kutsulla.
Kutsu on henkilökohtainen.*

Yleensä Merry suhtautuu tällaisiin tapahtumiin halveksuvasti – eihän kaupassa käymiseen kutsuja tarvita. Toimintansa jo 1800-luvun loppupuolella aloittanut Verityn lahjakauppa on kuitenkin kokonaan oma lukunsa. Tavaratalosta kehittyi vuosikymmenten mittaan todellinen instituutio, mutta 1980-luvulle tultaessa liike joutui lopulta sulkemaan ovensa, kun ihmiset alkoivat asioida uusissa ostoskeskuksissa taajama-alueiden ulkopuolella. Aiemmin tänä vuonna paikan omistaja Montagu ”Monty” Verity oli avannut kaupan uudestaan suuren mainoskampanjan säestyksellä.

Maailmanlaajuisesti tunnettujen brändien, verkkokaupan ja kaukomaihin ulkoistetun massatuotannon aikakaudella Verityn lahjakauppa oli hämmästyttävä poikkeus, sillä kaikki liikkeen myyntiartikkelit leluista parfyymeihin olivat kotimaista tekoa. Niitä valmistivat joko kokeneet käsityöläiset tai Montagu itse työntekijöineen, joita kutsuttiin leikkisästi tontuiksi. Kaiken kukkuraksi tavarat olivat erittäin edullisia.

Aluksi kauppaan oli kohdistunut varsinainen kävijäryntäys, ja vanhan talon lattialaudat olivat narisleet intoa puhkuvien asiakkaiden alla. Pian viranomaiset olivat kiinnostuneet asiasta ja uhanneet sulkea liikkeen, ellei Monty suostuisi rajoittamaan kävijöiden määrää. Niinpä Monty oli vastentahtoisesti pannut pystyyn jonotusjärjestelmän sillä seurauksella, että kaupassa vieraileminen oli muuttunut lähes mahdottomaksi niille, joilla ei ollut aikaa seisoa tuntikausia odottelemassa sisäänpääsyä. Lehdissä oli julkaistu apeita kolumneja siitä, kuinka Verityn ansiokas pyrkimys tuottaa asiakkailleen vanhanaikaisia ostoselämyksiä oli törmännyt 2000-luvun somehysteriaan.

Kutsuvierastilaisuus on siten Merryyn ainoa mahdollisuus päästä käymään Verityn lahjakaupassa ja hankkia sieltä Rossille eräs tietty esine. Hänen tarkoituksenaan on osoittaa, että hän välittää Rossista suuresti ja haluaa tämän parasta. Merry näkee jo sielunsa silmin, kuinka Ross liikuttuu kyyneliin avatessaan hänen huolellisesti valitsemansa lahjan.

Quockerwodger Court on kummallinen paikka. Merry oli googlannut quockerwodger-sanan ja saanut selville, että se tarkoitti

aikoinaan narulla varustettua puista lelunukkea, joka sätkytteli jäseniään, kun narusta veti. Vanhanaikainen nimi sopii Verityn kauppaan johtavalle kaidalle mukulakivikujalle kuin nakutettu. Merry kävelee varovasti kohti jyrkän mutkan takaa kajastavaa hohdetta. Pian hänen edessään avautuu leveähkö piha, jota valaisevat talvisen viiman heiluttelemat jouluvalonauhat. Hieman edempänä on viininpunainen mainosteline, johon maalattu sormi osoittaa kohti huvipuistoista ja rock-festivaaleilta tuttua nauhatolpilla rajattua jonotusalueetta.

Pihalla ei kuitenkaan näy säntillisesti kiemurtelevaa jonoa, sillä lahjakauppa on tänä iltana auki vain harvoille ja valituille. Rakennuksen edustalle on pystytetty pieni pukkipöytä, josta tulijat saavat lämmintä kaakaota. Merryä ei yleensä kutsuta näin hienoihin tilaisuuksiin, ja hän tuntee rinnassaan katkeruuden pistoksen.

”Aikamoinen pytinki, eikö vain?”

Kysymys havahduttaa Merryn ajatuksistaan. Puhuja on pienikokoinen mies, joka istuu retkituolilla mainostelineen vieressä. Merry hädintuskin erottaa miehen kasvoja, sillä tällä on yllään hattu, paksu kaulahuivi, jättimäiset kintaat ja ainakin kaksi kokoa liian suuri nuhjuinen toppatakki. Miehellä on ruskea iho, ja silmiä reunustavat juonteet kertovat, että hän on hymyillyt elämänsä aikana paljon. Merry ei voi olla miettimättä, mitä mies täällä oikein tekee. Ross sanoisi, ettei sellaista sovi udella, mutta Merry haluaisi silti tietää.

”Tuota... onhan se.” Merry katsoo edessään kohoavaa ristikkotaloa. Rakennuksen omintakeisen väänkyrä muoto tuo mieleen Harry Potter -kirjoista tutun Viistokujan. ”Oletko tulossa iltatilaisuuteen?”

Mies naurahtaa kimeän ja hermostuneen kuuloisesti. ”En suinkaan! Meikäläinen ei ole tuolla kovin hyvässä huudossa. Olen vain... no, sanotaan vaikka niin, että olen Verityn lahjakaupan epävirallinen historioitsija. Olet saattanut kuullakin minusta. Nimeni on Gary Shrike – netistä minut löytää käyttäjätunnuksella @no1verityfani.”

”Tiedät tästä paikasta siis melkoisesti, vai kuinka?”

”Luultavasti vaarallisen paljon”, Gary sanoo ja iskee Merrylle silmää, jotta kävisi selväksi, että kyseessä on vitsi. ”Verityn kauppa avasi

ovensa vuonna 1885, mutta tiesitkö, että tontti on ollut suvun omistuksessa yli kolmesataa vuotta?”

Merry nyökkää kohteliaasti.

”Verityt ovat todella kiehtovaa väkeä”, Gary jatkaa. ”He olivat alun pitäen kauppiaita ja toivat mukanaan ihmeellisiä tavaroita maailman joka kolkasta. Sitten he avasivat puotinsa, jotta lontoolaiset pääsisivät ihailemaan niitä. Suvulla on kuitenkin synkkä menneisyys.”

Merry tuntee luontaisen uteliaisuutensa heräävän. Hän on aina ollut tiedonjanoinen ja aistii kyllä, milloin tarjolla saattaa olla mehukkaita juoruja. Juuri nyt hänen kannattaa pysytellä hiljaa ja antaa Garyn puhua.

”Sanoisin, että suvun yllä on alusta pitäen häälynnyt poloisen Peggy Goodchildin hengen langettama kirous”, Gary toteaa. ”Lisäksi Verityillä on muitakin salaisuuksia. Ajatellaan vaikka sitä, että Monty Verity palasi noin vain yhtäkkiä takaisin kaupunkiin ja avasi lahja-kaupan uudestaan. Mistä hän oikein ilmestyi?”

”Taisin lukea jostakin, että hän vietti vuosikausia reppureissaajana ja oli myös pitkään erilaisten käsityöläisten opissa.”

Gary pudistaa päätään surullisen näköisenä, aivan kuin Merry olisi juuri kertonut uskovansa joulupukkiin.

”Niin Monty tietysti haluaa ihmisten luulevan, mutta se ei ole koko totuus. Hän on lipevä tyyppi, ja hänen olemuksessaan on jotain epäilyttävää.” Gary hymyilee muikeasti ja nauttii mitä ilmeisimmin täysin siemauksin siitä, että tietää enemmän kuin puhelumppaninsa. Tunne on tuttu Merrylle itselleenkin. ”Kaupan vanhoille ikkunoille on myös hiljattain teetetty erikoisia kunnostustöitä. Niissäkin on jotain outoa.”

Merry on kahden vaiheilla. Hän ei mielellään keskustele täysin tuntemattomien ihmisten kanssa, mutta Garyn puheiden perusteella meneillään on jotakin varsin kiintoisaa. Niinpä hän hillitsee halunsa keskeyttää rupattelu ja kiiruhtaa sisälle kauppaan. Garyn silmät tuikivat – hän tietää, että Merry on nyt hänen otteessaan. Hän nousee retkituolistaan, tarttuu Merryä käsivarresta ja jatkaa puhumista hiljaisella äänellä.

”Minua ei päästetä sisälle taloon. Jos satut näkemään siellä jotain kiinnostavaa, vaikka rakennuksen omistussuhteisiin liittyviä vanhoja papereita, niin...”

”Olen vain menossa jouluostoksille.”

Gary on sanomaisillaan jotakin, kun rakennuksen ovelta kuuluu äänekäs huuto. Merry kääntyy katsomaan ja näkee, että heitä kohti juoksee 1800-luvun tyyliin vaatteisiin sonnustautunut nuorukainen. Gary säpsähtää ja tyrkkää Merryn kouraan vaaleanpunaisen lehtisen. ”Käy katsomassa lisätietoja kanavaltani – ja pidä varasi. Tuossa kaupassa ei todellakaan ole tarjolla pelkkää joulun riemua.”

Ennen kuin Merry ehtii vastata, Gary lähtee pinkomaan kujalle. Merry rutistaa lehtisen kämmenessään ja työntää sen olkalaukuunsa. Sitten heille ovelta huutanut Verityn työntekijä on hänen luonaan.

”Voi luoja! Mitä tuo mies sanoi?” nuorukainen kysyy hengästyneenä. ”Hän on aina täällä pihalla säilyttelemässä ihmisiä. Minun oli tarkoitus pitää häntä silmällä, mutta sisään tunki äsken kutsuvieras mukanaan seuralainen, jonka nimeä ei ollut listassa, ja asian selvittämiseen meni pieni ikuisuus.”

Merry tarkastelee nuorukaista ja puntaroi tilannetta mielessään. Mies on ilmeisesti komennettu ovenvartijaksi, joten hän tarkistaa mitä luultavimmin myös vieraiden kutsut. Nuorukainen näyttää stressaantuneelta ja haluaa varmasti hoitaa työnsä pilkulleen oikein. Merryn on voitettava hänen luottamuksensa.

”Ei hätää, en kerro tästä kenellekään”, Merry sanoo ja ojentaa miehelle kutsunsa.

Nuorukaisen silmissä häivähtää kauhu, kun hän vain ajattelee, että tieto hänen huolimattomuudestaan saattaisi lähteä leviämään. Hän vilkaisee kutsua ylimalkaisesti, kohentaa sitten huiviaan ja omaksuu muodollisemman sävyn. ”Minun on paras aloittaa alusta. Arvoisa kutsuvieras, Monty Verity ja hänen tonttutiiminsä toivotavat sinulle mitä parhainta joulua. Tarjoamme myös kupillisen höyryävää kaakaota kylmän talvipäivän lämmikkeeksi.”

Merry seuraa nuorukaista kaupan etuoven vieressä olevan pukkipöydän luo. Pöydällä on kaksi kuparista kahvipannua, ja hiilipadassa loimottaa lämmin tuli. Pöydän ympärille kerääntyneet vieraat hyri-sevät tyytyväisinä ja siemailevat kaakaota mukeista, jotka näyttävät käsin tehdyiltä.

”Sinulla on VIP-kutsu, joten saat myös VIP-kaakaota”, ovenvartija ilmoittaa. Hän laskee Merryn kutsun pöydälle, tarttuu pienempään kuparipannuun ja kaataa Merrylle mukillisen höyryävän kuumaa tummanruskeaa nestettä. ”Se on kuulemma erityisen hyvää.”

”Tämä on tosiaan herkullista”, Merryn vieressä seisova mies sanoo ja ottaa hörpyn juomastaan. Hän kääntyy katsomaan Merryä ja väläyttää tälle hymyn. Miehen kasvot ovat ruskettuneet, ja silmissä on itsevarma katse. Merry on aivan varma, että on nähnyt miehen aiemminkin. Tämä on hoikka ja jäntevä, arviolta nelissäkymmenissä ja olemukseltaan erittäin huoliteltu. Tukka on lyhyeksi ajeltu ja parta niin tarkasti trimmattu, ettei Merryä ihmetyttäisi, vaikka parturi olisi käyttänyt apuna viivainta. Merry hymyilee takaisin. Hänen poskiaan alkaa kuumoittaa entistä enemmän, ja hän sadattelee mielessään, että meni pukeutumaan näin mauttomaan poroneuleeseen. Tilanne on naurettava, sillä mies ei ole lainkaan hänen tyyppiään, mutta jokin tämän ulkonäössä osuu suoraan maaliin.

Merry pitää kasvoillaan etuoikeutetun VIP-vieraan ilmeen ja mais-
taa kaakaotaan. Juoma on uskomattoman hyvää, ja sitä on ryyditetty jouluisilla mausteilla.

”Hauska tavata”, mies tervehtii rennon ystävälliseen sävyyn. Hänen korostuksensa viittaa vahvasti Essexin suuntaan. ”Olen Dean Hallibutt, ja minut tunnetaan myös Bisnesfiksaajana.”

Merry hymyilee yhä mutta tuntee sisimmässään syyllisyyden pistoksen, sillä hän muistaa nyt, mistä mies on hänelle tuttu. Dean Hallibutt on Dougin lempibisnesguru, ja kasvot ovat tulleet vastaan Dougin jakamissa meemeissä, joiden kannustaviksi tarkoitetut isku-
lauseet ovat vielä huonompia kuin Merryn surkeimmat joulurunot: *Tiedä milloin toimia ja toimi nopeasti, Johtajien täytyy johtaa ja*

Elä haaveesi todeksi. Doug on jopa pakottanut toimiston väen katso-
maan Deanin edellisvuonna pitämän TEDx-esityksen, joka käsitteli
organisaatioiden virtaviivaistamista nykymaailman tarpeisiin. Doug
olisi varmasti ollut aivan innoissaan, jos olisi päässyt tapaamaan
Deanin.

”Minun täytyy merkitä nimesi listaan”, ovenvartija sanoo ja osoittaa
pöydällä olevaa kirjoituslevyä.

Merry pelaa aikaa ja laskee mukinsa hitaasti pöydälle. Samalla hän
vilkaisee listaa nähdäkseen, kenen henkilöllisyyden voisi varastaa.

Evangeline Fall (ja seuralainen). Nimen vieressä on rasti, ”ja seu-
ralainen” on lisätty kuulakärkikynällä, joten kaksikko on varmasti jo
sisällä.

Dean Hallibutt. Tätä nimeä ei tietenkään voi käyttää, koska Dean
seisoo Merryn vieressä.

Benjamin Makepeace. Mahdotonta, sillä Merry ei näytä alkuun-
kaan Benjaminilta.

Fran Silver. Erään iltapäivisin esitettävän kokkausohjelman yli-
pirteä vetäjä, jonka tuntomerkkeihin kuuluu ärsyttävä ja teennäisen
äänekäs nauru. Fran on paljon Merryä vanhempi ja aivan liian kuu-
luisa, joten Merry jatkaa lukemista.

Hän on juuri aikeissa kertoa olevansa Josie Clough, kun vastaan
tulee nimi, joka saa hänen sydämensä jättämään lyönnin välistä.

Rita Gliss.

Voi helvetti.

Merry joutuu pakokauhun valtaan. Hänen tekee mieli ottaa mal-
lia äsken tapaamastaan nörttäävästä Garysta ja pinkaista saman tien
karkuun. Sitten hän huomaa, ettei nimen kohdalla ole vielä rastia. Rita
ei siis ole paikalla.

Merry tuntee vihan kuohahtavan sisällään. Miksi juuri hänen
pitäisi puikkia pakoon? Miksi hän antaisi Ritan sotkea täydellisen
joulusuunnitelmansa? Hän muistelee neuvoa, jonka antoi Rossille,
kun tämä vielä empi ajatusta yhteisestä joulunvietosta: *puolusta roh-
keasti niitä asioita, joihin uskot.*

Sitten hänen mieleensä juolahtaa todella ilkeä idea. Juonessa on ris-
kinsä, mutta se on myös vastustamattoman häijy.

”Nimeni on Rita Gliss”, Merry sanoo ovenvartijalle.

Nuorukainen huiskauttaa kynällään rastin nimen kohdalle. ”Terve-
tuloa.” Tilanne on niin kutkuttava, että Merry on vähällä purskahtaa
nauruun. Entä jos Rita tulee vasta myöhemmin eikä pääsekään sisään?
Se olisi mahtavaa.

Ajatusta seuraa tietenkin pelko: mitä jos Rita saapuu paikalle ja
pääseekin sisään? Merryn on pidettävä silmänsä auki ja oltava val-
miina piiloutumaan.

Ovenvartija yskähtää kohteliaasti ja silmäilee Merryä ja Deania.
Hänellä on kädessään pieni kori. ”Jättäisittekö puhelimenne tähän.”

”En kyllä”, Merry sanoo ja puristaa kännykkäänsä vaistomaisesti
rintaansa vasten.

”Olen pahoillani, mutta määräys tulee suoraan herra Verityltä.”

”Se ei päde minuun”, Dean toteaa ja ottaa ääneensä liikemiesmäisen
sävyyn. ”En ole tullut pelkästään jouluostoksille, vaan tapaan myös
erikseen herra Verityn ja hänen liikekumppaninsa.”

Ovenvartijan ilme muuttuu epävarmaksi, ja Merry seuraa tilan-
netta ihaillen. Dean ei käyttäydy tylysti eikä vaativasti, vaan ilmoittaa
vain tyyneen sävyyn, miten asia on. Merry huomaa toivovansa, että
osaishi itsekkin toimia samoin.

Nuorukainen on ojentanut kättään ottaakseen Deanin känny-
kän mutta luopuu aikeestaan. Kun Dean työntää laitteen taskuunsa,
puheeseen puuttuu voimakas ääni.

”Pelkäänpä, että sääntö koskee tänä iltana kaikkia, herra Hallibutt.”

Merry kääntää katseensa ja näkee kaupan avoimessa oviaukossa
pitkänhuiskean ja luisevan hahmon. Mies on sonnustautunut sini-
seen silinteriin ja 1800-luvun tyyliin lievetakkiin, silkkiiviin ja
kaulahuiviin. Hän ei kuitenkaan ole mikään kalkkeutunut Viktorian
ajan jäännös, sillä kuvioituista kangaskaistaleista ommeltu takki on
riemastuttavan värikäs. Mukana on afrikkalaista vahapainokangasta,
kiinalaista silkkiä, paisley-kuvioita ja japanilaistyylistä kukkataidetta.